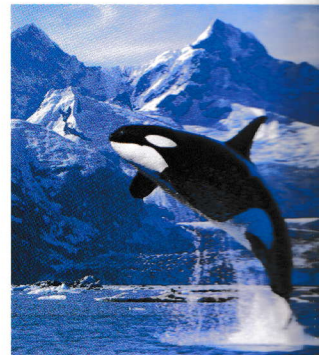

ANIMALE SĂLBATICE

ENCICLOPEDIE ILUSTRATĂ

CUPRINS

HABITATELE ANIMALELOR 10

12 PĂDURI

14 CÂMPII

16 MEDII EXTREME

18 MEDII ACVATICE

AMERICA DE NORD 20

22 VÂRFURI ȘI PRERII

24 ARCTICA CANADIANĂ

34 YELLOWSTONE

44 MARILE CÂMPII CENTRALE

52 SIERRA NEVADA

60 DEȘERTUL MOJAVE

66 EVERGLADES ÎN FLORIDA

AMERICA CENTRALĂ ȘI DE SUD 74

76 TĂRÂMUL JAGUARULUI

78 PĂDUREA COSTARICANĂ

84 PĂDURILE ANDINE

90 PĂDUREA AMAZONIANĂ

100 PANTANAL

108 PLATOUL ANDIN

114 PAMPASUL ARGENTINIAN

122 INSULELE GALÁPAGOS

EUROPA 130

132 CÂMPII ȘI PENINSULE

134 FIORDURILE NORVEG

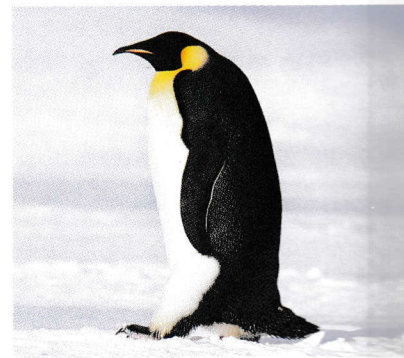
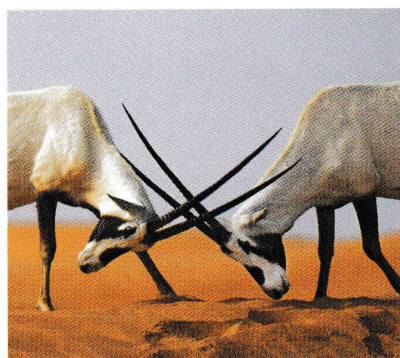
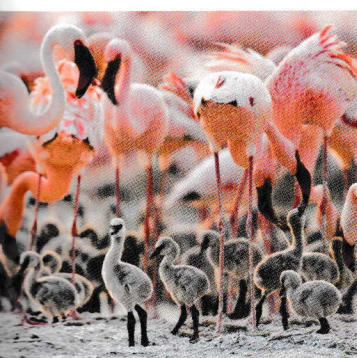
140 DEALURILE SCOȚIENE

146 CAMARGUE

152 VALEA TAGULUI

158 ALPII

164 PĂDUREA BAVAREZĂ

AFRICA 74

- 6 TĂRÂM ARS DE SOARE
- 8 DEALURILE ETHIOPIEI
- 4 VALEA MARELUI RIFT
- 2 SERENGETI
- 8 BAZINUL CONGO
- 8 DELTA OKAVANGO
- 8 DEȘERTUL KALAHARI
- 6 PĂDURILE DIN MADAGASCAR

ASIA 244

- 246 TĂRÂM AL EXTREMELOR
- 248 MUNȚII ARABIEI
- 254 SAVANELE TERAİ-DUAR
- 266 ESTUL MUNȚILOR HIMALAYA
- 272 PĂDURILE DIN BAZINUL YANGTZE
- 278 DEȘERTUL GOBI
- 284 PĂDUREA MONTANĂ NIHONKAI
- 292 PĂDUREA DIN BORNEO
- 302 MĂRILE SULU-SULAWESI

AUSTRALASIA 310

- 312 CONTINENTUL ROȘU
- 314 PĂDUREA DIN NOUA GUINEE
- 320 SAVANE DIN NORDUL AUSTRALIEI
- 328 MARELE DEȘERT SANDY-TANAMI
- 334 PĂDURILE DIN ESTUL AUSTRALIEI
- 344 MAREA BARIERĂ DE CORALI
- 354 PĂDUREA DIN NOUA ZEELANDĂ

ANTARCTICA 360

- 362 GHEAȚĂ ȘI ZĂPADĂ
- 364 INSULELE ANTARCTICE
- 370 PENINSULA ANTARCTICĂ
- 378 GLOSAR
- 382 INDICE
- 396 MULȚUMIRI

HABITATELE ANIMALELOR

Respect pentru oameni și cârți

Două treimi din suprafața Pământului sunt acoperite de oceane. Această abundență de apă permite planetei să întrețină viața a miliarde de organisme, atât în mări, cât și pe continentele și insulele care alcătuiesc uscatul. Mediul în care trăiește un organism se numește habitat, iar gama largă de habitate care se găsesc pe uscat găzduiește un mare număr de specii de plante și o diversitate spectaculoasă de animale.

Geografia împart lumea în ecoregiuni caracterizate de tipuri mari de habitate, precum pădure, pășune, mlaștini, deșert sau zone polare. Acestea pot să fie la rândul lor divizate în tipuri aproape infinite și mai precise de habitat, fiecare găzduind o comunitate unică de plante și animale.

Clima exercită o influență puternică asupra fiecăreia dintre marile ecoregiuni ale lumii. Energia de la Soare este cea mai puternică la tropice, iar transferul acestei energii prin atmosferă și oceane generează curenți de aer și de apă care pun în mișcare sistemele climatice ale planetei. Pe uscat, eroziunea stâncilor duce la formarea solurilor în care cresc plante și astfel se formează baza comunităților ecologice.

Varietate a vieții

Biodiversitatea se referă la varietatea vieții într-un anumit habitat sau într-o ecoregiune. Ca regulă, biodiversitatea este mai bogată spre ecuator, iar pădurile tropicale și mările calde de coastă găzduiesc cel mai mare număr de specii. Ambii poli sunt locuiți de puține specii de animale, dar în Arctica multe animale trăiesc pe uscat, în timp ce în Antarctica, majoritatea vieții animale se găsește în ocean.

Plantele și animalele devin mai bine adaptate la habitatul lor prin selecție naturală – acelea care se potrivesc cel mai bine condițiilor de mediu supraviețuiesc în număr mai mare și produc mai mulți urmași. Acesta este un proces continuu, pe măsură ce habitatele se schimbă lent de-a lungul timpului. Evenimente bruște precum erupțiile vulcanice, inundațiile sau dezvoltarea umană pot avea impact catastrofal, mai ales asupra speciilor specializate pentru un anumit mod de viață. Așa-numitele specii generaliste fac mai bine față schimbării, precum o scădere sau o creștere de temperatură, dar, când condițiile se stabilizează, pot fi înlocuite de specii specializate.

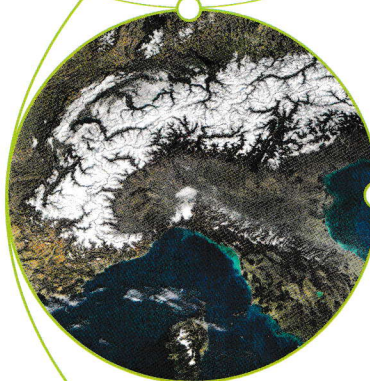
Oamenii de știință estimează că până acum doar **14 la sută din specii** au fost identificate, iar dintre acestea **91 la sută trăiesc pe uscat.**

ECOREGIUNI

Alpii reprezintă dintre cele mai cunoscute ecoregiuni montane europene, formând o arcă acoperite de zăpadă ca din Franța și Italia în până în Austria.

CONTINENT

În sudul Europei, apele calde ale Mediteranei scaldă coasta, iar mare parte din uscat este acoperit de păduri și tufisuri mediteraneene. Munții Alpi, foarte înalți, formează o barieră fizică dincolo de care se întinde nordul mai răcoros și mai umed.

ECOREGIUNEA ALPILOR

Dacă alegi orice loc de pe planetă, vei găsi un set unic de condiții influențate de geografie, latitudine și climă. Aceasta înseamnă că zona, precum Alpii, adăpostește o comunitate unică de plante și de animale.

HABITATE

Habitatele Alpilor se găsesc și în alte părți ale lumii, dar aici caracteristicile lor sunt determinate de diferențele mari de altitudine. Ierburile și alte plante care se găsesc pe o pășune alpină, de exemplu, sunt foarte diferite de cele de pe o pajiște de la șes.

MUNȚI ȘI PANTE CU GROHOTIȘURI

Munții pot fi considerați insule continentale, unde specii unice pot trăi și evolua izolate. Habitatele de pantă sunt influențate masiv de latitudine, altitudine, înclinare, aspect și de roca dedesubt. Condițiile sunt dure deasupra limitei pădurii (linie dincolo de care nu mai cresc arbori).

PĂDURE MONTANĂ

Pădurile din munți sunt grupate după altitudine, cu foioase care domină pantele mai joase, mai calde, și conifere care prosperă la înălțime, până la limita pădurii. Pentru că terenul în pantă, pietros, este mai greu de cultivat, versanții prezintă o mai mare acoperire cu arbori decât terenurile de la câmpie.

PĂȘUNE ALPINĂ

Acolo unde inundațiile sau terenul instabil împiedică creșterea arborilor, iarba și alte plante prosperă într-o diversitate spectaculoasă. La altitudine mare, primăvara și vara apare o creștere bruscă, iar pășunile sunt acoperite cu flori - sursă importantă de hrană pentru multe animale.

LANȚURI TROFICE

Plantele și animalele dintr-un habitat interacționează într-un lanț trofic. Plantele transformă energia soarelui în hrană pentru creștere și reproducere și sunt mâncate de animale erbivore, care devin hrană pentru animale prădătoare și necrofage.

BUFNIȚĂ-VULTUR

Această bufniță-vultur eurasiatică este principala răpitoare din Alpi. Vânează mai ales mamifere mici, dar și alte păsări de pradă.

MARMOTĂ

Marmotele alpine se hrănesc vara cu ierburi grase și cu plante, acumulând grăsime ca să supraviețuiască iernii alpine.

PĂPĂDIE

Pe lângă faptul că reprezintă hrană pentru marmote, păpădiile alpine sunt o sursă bine-venită de nectar

Cam două treimi din suprafața de uscat a planetei sunt acoperite cu arbori. Unii sunt cele mai mari și mai bătrâne organisme vii de pe Pământ. Rădăcinile, trunchiurile, crengile și frunzele formează o varietate infinită de microhabitate, ale căror caracteristici variază după locație. Frunzele moarte și lemnul în descompunere sunt o componentă vitală a ecosistemelor forestiere, furnizând habitat și hrană și eliberând nutrimente în solurile pădurii. Luminișurile lăsate de arborii căzuți se umplu de plante iubitoare de lumină și de insecte.

Păduri boreale și temperate

Gama largă de climate din zonele temperate permite dezvoltarea pădurilor de conifere, foioase, sempervirescente și mixte. În pădurile boreale din nordul îndepărtat, iernile sunt mai lungi, temperaturile sunt mai joase și ninge mai des – condiții la care coniferele sunt bine adaptate. Forma lor triunghiulară și frunzele înguste previn depunerea excesivă

a zăpezii pe crengi, care astfel nu se rup. Cum își păstrează frunzele tot anul, ele își pot prepara hrana oricând strălucește soarele. Frunzele pline de rășină nu sunt pe gustul animalelor, cu excepția câtorva și nu sunt mâncate.

Mai în sud, iernile sunt tot reci, dar verile mai lungi și mai calde. Aici sunt în general păduri de foioase, cu frunze late și crengi rare

PĂDURI BOREALE

Coniferele mereu verzi și rezistente care se află în pădurile nordice, boreale, oferă mai puțină hrană decât alți arbori din cauza climatului dur și sezonului scurt de creștere. Iarna, când hrana e puțină, multe animale migrează spre zone mai calde sau hibernează.

PĂDURI TEMPERATE DE CONIFERE

Plantele care nu fac flori, asemenea coniferelor, produc semințe în conuri, care sunt eliberate când uscăciunea duce la deschiderea conurilor. Micile semințe de tsuga sunt mâncate de pițigoi, scatii și șoareci de pădure.

PĂDURI TEMPERATE DE FOIOASE

Disponibilitatea sezonieră a unor tipuri de hrană prezintă o provocare pentru animalele din pădurii. Unele, precum veverițele cenușii, rezolvă problema adunând nuci și semințe în sămânțe și în ascunzătoare subterane la care se întorc iarna.

SEYCHELLES ▷
Pădure tropicală umedă în insula Silhouette, Seychelles, Oceanul Indian

maximizează abilitatea de a capta lumina și de a obține energie. Dar astfel de frunze sunt expuse vânturilor puternice și zăpezilor intense, așa că foioasele din zona temperată tind să producă frunze care toamna cad. Arborii rămân iarna într-o stare aproape ibernare și produc frunze noi primăvara următoare. În zonele mai sudice zone temperate, verile sunt lungi, fierbinți și uscate, iernile calde și umede. Pădurile de foioase sempervirescente din zone climatice variază de la eucalipti înalți în Australia până la păduri temperate și mai deschise în zone din California și Mediterana.

Păduri tropicale

În zonele tropicale, clima este caldă și umedă, oferind condiții ideale pentru creșterea plantelor și crearea celor mai diverse habitate terestre.

Copaci și alte plante de pădure cresc din abundență, formând păduri tropicale umede, păduri temperate și montane, verzi tot anul. În nordul tropicelor, pădurile din Asia de Sud-Est sunt influențate

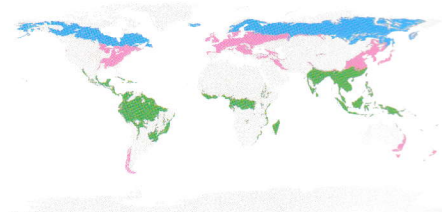
PĂDURI MEDITERANEENE

Pădurea de foioase mereu verzi este cunoscută și ca pădurea mediteraneeană, arborii specifici includ stejari de plută, unele de pin și eucalipti. Stejarii de plută formează un habitat deosebit de important, oferind hrană, adăpost și locuri de odihnă multor specii de animale.

PĂDURI TROPICALE USCATE

Copacii din pădurile tropicale uscate supraviețuiesc anotimpului uscat și lung prin căderea frunzelor, având scoartă groasă și rădăcini adânci care ajung la pânza freatică. Multe specii au țepi sau spini ca să țină la distanță animalele care ar putea încerca să se hrănească cu ele.

DISTRIBUȚIE A PĂDURILOR

Pădurile de conifere se află la latitudini și altitudini mai mari decât cele temperate, iar centura pădurii boreale se extinde până la marginea tundrei arctice. Pădurile tropicale au nevoie de căldură tot anul și sunt la ecuator.

■ Pădure boreală ■ Pădure temperată ■ Pădure tropicală

de ploile musonice abundente, ceea ce oferă regiunii anotimpuri distincte, umed și uscat. În timpul ploilor, pădurile sunt luxuriante și verzi, dar în sezonul secetos multora le cad frunzele, ceea ce permite luminii să ajungă la etajul inferior al pădurii.

În zonele cu un anotimp uscat lung, precum Madagascar și Caraibe, se găsesc păduri tropicale și subtropicale uscate. Alcătuite în principal din foioase cărora le cad frunzele ca să conserve apa în timpul secetei, aceste păduri sunt mai puțin diversificate, dar reprezintă habitatul unor animale adaptate unui climat fierbinte și uscat.

PĂDURI TROPICALE UMEDE

Coronamentul dens al foioaselor care cresc în majoritatea pădurilor tropicale deține mare parte din hrana pădurii. Multe animale s-au adaptat la viața în copaci și rareori sunt văzute la sol. Printre ele se numără papagalii ara stacojii și maimuțele-păianjen.

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

America de Nord

ARCTICA

Respect pentru oameni și cărți

CANADIANĂ

Un loc nordic, îndepărtat,
al ghețurilor și zăpezii

Arctica Canadiană include unul dintre cele mai mari arhipelaguri – 36 563 de insule, majoritatea nelocuite. Insulele cele mai estice sunt muntoase și mai joase spre vest. Mare parte din iarna lungă și întunecată, uscatul și marea sunt unite într-un vast peisaj ghețos, întrerupt numai de vârfurile stâncoase ale insulelor și de ocazionale polinii – porțiuni marine care îngheață târziu și se dezgheață devreme, o resursă vitală pentru mamiferele marine printre care beluga și balenele de Groenlanda, care le folosesc pentru a respira, și pentru foci și urși polari, care au nevoie să ajungă la apă din gheața marină. Vara, marea puternică mătură canalele dintre insule.

Pământ înghețat

Pe uscat, stratul superior de sol se dezgheață scurt timp vara, dar stratul de dedesubt este înghețat tot timpul (permafrost). Specii de plante se limitează la mușchi, licheni și circa 200 de specii de iarbă, rogoz, ierburi aspre și tufișuri pitice. Mamiferele terestre care pot îndura frigul sunt renul, moscul, vulpea polară și lemingul. Numărul de specii nevertebrate este mic, dar vara devin abundente căpușele și colembulele, hrană pentru păsările migratoare care se înmulțesc aici, precum chira arctică, pescărușul de fildeș, rața polară și notatița cenușie.

Topirea permafrostului eliberează metan și carbon, ceea ce crește ritmul încălzirii globale.

CĂLĂTOR DE CURSĂ LUNGĂ

Chira arctică călătorește mai mult decât orice alt animal de pe planetă, pentru că migrează între Arctica, locul său de înmulțire, și Antarctica. Multe animale arctice se îndreaptă spre sud pentru a evita iarna – renii fac o călătorie mai scurtă, dar la fel de grea, până în regiunile de tundră din Canada.

CHIRĂ ARCTICĂ

Dintre cele 36 de specii de mamifere de aici, 17 sunt marine

FOCĂ CU CREASTĂ, MAMĂ ȘI PUI

ÎNCEPUT DUR ÎN VIAȚĂ

Focile cu creastă nou-născute se hrănesc cu un lapte foarte bogat care le permite să își mărească greutatea de la 25 la 45 kg în doar patru zile. După aceea, mamele se întorc în apa mării pentru a se împerechea și a se hrăni. Fiecare pui trebuie să învețe să înoate, să se scufunde și să vâneze, ca să nu moară de foame.

BROASCĂ DE PĂDURE

ÎNGHEȚ DE IARNĂ

Broaște de pădure își petrec iarna în hibernare – sângele și pielea lor îngheață boci. Pentru a supraviețui, ele își protejează celulele cu o secreție produsă de ficat, în schimb, codul arctic are prot...

Pyrrharctia isabella

Include unul dintre cele mai mari arhipelaguri

ÎNCET ȘI SIGUR

Molia Isabella se poate reproduce în Arctica printr-un lung ciclu al vieții. Omizile sale iănoase eclozează vara și se hrănesc timp de o lună. Iarna, ele îngheață complet și hibernează. Repetă procesul timp de 14 ani înainte să formeze o pupă și să ajungă la stadiul de adult, care trăiește câteva zile.

Iepure Arctic

Păsările vin aici să se înmulțească, dar pleacă iarna

ALB CA ZĂPADA

La fel ca alte mamifere arctice, iepurele arctic are o blană excepțional de deasă, care ține aerul cald aproape de piele. În sudul arealului lor, în Newfoundland, iepurii năpăresc și au o blană de vară gri-maronie. Mai în nord, unde dezghețul este neglijabil, ei au blana albă tot timpul anului.

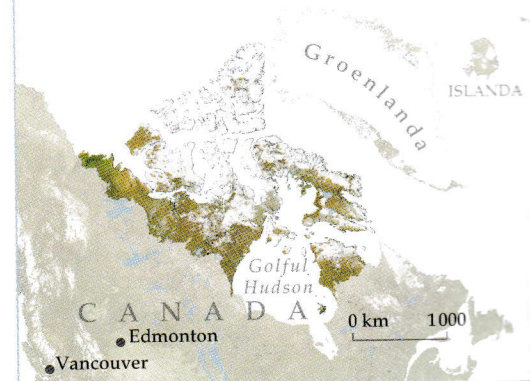
PEȘTELE ZILEI

Codul arctic nu este o specie pescuită comercial, dar se regăsește în dietele altor prădători. Acest pește este vânat din adâncuri de foc, și de deasupra de garije, precum altele sau garije, care se scufundă la peste 100 de metri și își foloșesc aripile pentru a „zbură” sub apă.

Cod Arctic

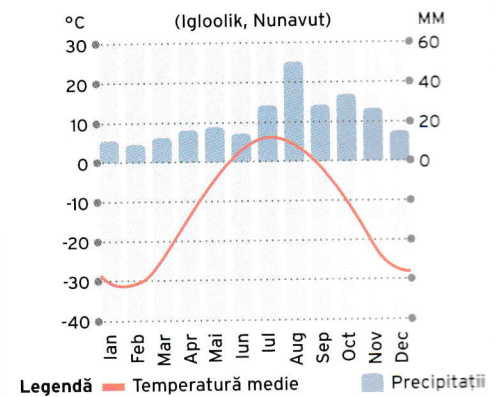
LOCALIZARE

Cele mai nordice părți ale continentului canadian și insulele, cuprinzând parte din Northwest Territories și din Nunavut, teritoriu majoritar inuit.

CLIMĂ

Temperaturile sunt foarte joase tot timpul anului; cresc peste 0°C timp de 6-10 săptămâni, vara. Temperaturile medii anuale sunt sub pragul de îngheț și practic toate precipitațiile cad sub formă de zăpadă.

ÎNCĂLZIRE

Arctica este mai caldă acum decât în ultimii 40 000 de ani și anual întinderea gheții marine scade. În 2007, Pasajul de Nord-Vest care lega Atlanticul și Pacificul a rămas neînghețat pentru prima oară în istoria consemnată. Această schimbare a condițiilor climatice poate avea efecte profunde asupra creșterii planctonului, de care depind toate viețuitoarele marine. Gheata marină este vitală pentru urșii polari, care au nevoie de ea pentru înmulțire și vânatoare.

